

Toplumsal Uzlaşıda Devlet Yönetimi ile Toplum Arasındaki Fren- Denge unsuru: Sivil Toplum Yönetimi Üzerine Bir Değerlendirme

Konur Alp DEMİR

*Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve
Kamu Yönetimi, konuralpdemir@yahoo.com.tr*

Öz

Toplumsal uzlaşmayı her ülkenin mutlak bir biçimde arzuladığı ideal bir kavram şeklinde anlamlandırmak yanlış bir değerlendirme olmayacaktır. Bu idealin vardığı sonuç ise huzurlu bir toplum yapısından refah devletine geçiş ve refah devletin de uluslararası alanda saygın bir konuma yükselmesidir. Toplum içerisinde var olan farklılıkların toplumsal uzlaşmanın önünde bir engel olarak görülmesi farklılıklardan elde edilebilecek değerlerin ortaya çıkamamasına sebep olmaktadır. Bu değerleri en iyi biçimde savunan, muhafaza eden ve gelecek nesillere taşıma yeterliliği bulunan kurum ise sivil toplumdur. Bu çalışmanın çıkış noktası devletin işleyişinde devlet kurumları ve hukuk sisteminin dışında fren-denge unsurlarının olması gerekliliği görüşüdür. Bu kapsamda, bu görüşün somutlaşmış biçimi olarak sivil toplum kuruluşları ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada toplumsal uzlaşının sağlanmasında sivil toplum kuruluşlarının üzerine düşen görevleri ve gelecekte üstlenebilecekleri misyonları yerli ve yabancı literatür kullanılarak değerlendirmeye alınacaktır. Bu bağlamda çalışma içerisinde farklı kimlikler üzerinden hareketle sivil toplumun neliğine değil, nedenliğine vurgu yapılmaya çalışılacaktır. Bu çalışmadan beklenen nihai sonuç devlet yönetimi ile toplum arasında iletişimi sağlayan ve toplumsal uzlaşının motor gücü olarak kabul edilen sivil toplum kuruluşlarının bu alandaki yönetsel etkinliklerini ve önemini vurgulamaktır.

Anahtar Kavramlar: Devlet Yönetimi, Sivil Toplum, Çoğulculuk, Toplumsal Uzlaşma, Yönetim.

JEL Sınıflandırma Kodları: L31, D71, D74.

**Check-Balance Factor Between State Administration and Society in Social Consensus: An
Assessment on Civil Society Administration***

Abstract

every country desires in an absolute way. The result of this ideal is the transition from a peaceful society to a welfare state and the welfare state is also rising to a respectable position in the international arena. Differences in society are seen as an obstacle to social consensus, which leads to the inability of values to be derived from differences. Civil society is the institution that advocates and maintains these values in the best way and has the capacity to carry on to future. The stating point of this study is the necessity of check-balance elements which are outside of the state institutions and the legal system when the state carries out its activities. In this context civil society organizations (NGOs) emerged as a concrete form of this view. Therefore, in this study, it will be taken into account the duties of NGOs and the missions which they can undertake in the future by using domestic and foreign literature in ensuring social reconciliation. In this context, it will be tried to emphasize the cause of civil society, not its nature, by moving through different identities. The result which is expected from this study is to emphasize the administrative activities and importance of NGOs in this area, which provide communication between the state administration and the society and are considered to be the engine power of social consensus.

Key Words: State Administration, Civil Society, Pluralism, Social Consensus, Administration.

JEL Classification Codes: L31, D71, D74.

* Extended abstract is presented at the end of the article.

Atıfta bulunmak için/Cite this paper:

Demir, A. K. (2018). Toplumsal uzlaşıda devlet yönetimi ile toplum arasındaki fren-denge unsuru: Sivil toplum yönetimi üzerine bir değerlendirme. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8 (1), 247-271.

Demokrasi ilkesini içselleştiren bir toplum için “sivil yönetim” öncelik sahibi bir idealdir. Sivil toplumun olmadığı veya kendisine hareket alanı bulamadığı bir ortamda ve yönetime polis, asker veya sınırlı bir grubun hâkim olduğu bir yapılanmada bireysel hak ve özgürlüklerin hiçbir güvencesi ve anlamı yoktur (Çaha, 2012, s. 14).

Toplum içerisinde bir araya gelmiş toplumsal gruplar, bir bütün olarak düşünüldüklerinde, grupsal bir yapılanmanın tek tip örneğini temsil ediyorlarmış gibi bir izlenimi ortaya çıkartmalarına rağmen, gerçekte birbirinden ayrı bireylerin bir araya gelerek oluşturmuş oldukları benzer sosyal kategorilerin yoğunlaştığı bir alanı ifade etmektedirler. Bu yoğunlaşmış ortam içerisinde kendisine farklılık yaratmaya çalışan kimlik duygusu ise bireysel eylemlerin sonuçlarının küçük bir parçasını meydana getirmektedir. Kimlik kavramı ve bir kimliğe sahip olmak duygusu bireyi harekete geçiren etkenlerin odak noktasında yer almaktadır. Eyleme dönüşmeyen veya dönüşmeyecek düşüncelerin kimlik kavramı ile yeniden şekillendirilmeye çalışılması gereksiz bir uğraştır (Dinç, 2011, ss. 32-33). Çünkü kimlik toplumsal sistemin en önemli öğeleri arasında yer almaktadır. Kimlik bireyin toplum içerisindeki sosyal konumunu, dini inancını, tutumlarını, değerlerini ve yaşam biçimlerini yansıtan tanımlayıcı bir niteliğe sahiptir (Karaduman, 2010, s. 2886).

Farklılığın temel boyutları ve bireyin kimliği cinsiyet, etnik köken, ırk, cinsel eğilim, yaş, akıl seviyesi, fiziksel yetenekler ve karakter unsurlarından meydana gelmektedir. Bu birincil düzeydeki etkiler bireyin kimliği üzerinde yapıcı etkiler bırakmakta ve bireyin özsaygısını şekillendirmekle birlikte dünyaya bakış açısının da temellerini oluşturmaktadırlar (Mazur, 2010, s. 6).

Farklılıklara dayalı yeni bir kimlik anlayışının geliştirilmesinin gerekliliği üzerinde duran postmodern düşünürler modern dönemin vatandaşlık tanımlamasının farklılıkları içeren bir niteliğe sahip olmadığı yönünde fikir birliğine varmışlardır. Vatandaşlık kavramının, farklılıkların kurgusunun yapıldığı ve üzerinde şekillendiği din, dil, cinsiyet, etnik köken ve ırk gibi unsurları yok sayarak dışladığı yönünde bir varsayım bulunmaktadır. Bu varsayımın ortaya çıkartmış olduğu sorunları gündemden kaldırabilmek için toplumsal kurumların farklı kimlikleri içerecek ve değer verecek yeni bir yapılanmaya ve anlayışa kavuşturulması gerekliliği üzerinde durulmaktadır (Türküne, 2013, s. 180).

Bu çalışmada toplumsal uzlaşmanın sağlanabilmesi için dengeleyici bir yapılanma olarak öngörülen sivil toplumun işlevselliği üzerinde durulacaktır. Bu bağlamda sivil toplumun neliğinden daha çok nedenliğine vurgu yapılmaya çalışılacaktır. Çünkü kavramın tanımsal boyutu yerine tanımın varmak istediği hedefin ne(ler) olduğunu tespit edebilmek çok daha fazla önem taşımaktadır. Dolayısıyla çalışma içerisinde

toplumsal uzlaşa ile sivil toplumun bir araya gelebilmesi için toplum içerisinde yer alan kimliklerin farklılığına ve tekipleşmek yerine çoğulcu bir yapılanma ile hareket edilmesi gerekliliğine vurgu yapılmaya çalışılacaktır. Toplumsal uzlaşmanın sağlanabilmesinin yolu farklı kimliklerin çoğulcu bir yapılanma içerisinde varlık kazanacağı öngörüsünden geçmektedir. Toplumun farklılıklardan yararlanarak sivil toplum kurgusu üzerinden yeni bir alan yaratmak hedefini açıklamaya çalışan bu çalışmanın bütünsel boyutu, sivillik idealinin kimlik değerleri ile yoğrulması sonucunda varlık kazanmaktadır. Bu bağlamda, çalışmada, devlet yönetimi ekseninde toplumsal uzlaşma, kimlik, kimliklerin farklılaşması, farklı kimliklerin bir arada yaşama mücadelesi ve bu mücadelenin sivil toplum çatısı altında yapılması gerekliliği incelenecektir.

2. Huzurlu Bir Toplumun Kaynağı: Toplumsal Uzlaşma

İnsan yaratılış itibarıyla yaşamını yalnız başına sürdüremeyen ve mutlak bir biçimde bir grup veya bir topluluk içerisinde yer alması gereken bir canlıdır. Yalnız bireylerin bir araya gelmesi ile gruplar ve grupların bir araya gelmesi ile de bir toplum oluşmaktadır. Bu bağlam içerisinde değerlendirildiği takdirde toplum olarak nitelenen birliktelik karşılıklı olarak birbirini etkileyen ve ortak değerleri ve kültürü paylaşan çok sayıda insanın oluşturmuş olduğu bir yapılanma ve ilişkiler bütünüdür. Bu bütünlük toplumun varlık özünde insanların ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yer almasından dolayı gerekli bir sonuçtur (Türkkahraman, 2009, s. 26; Özkalp, 2011, s. 9).

Toplum bütünsel bir yapılanma olarak bireylerden ve bireylerin oluşturmuş olduğu toplumsal grupların karşılıklı etkileşimlerinden meydana gelmektedir. Bu etkileşim ben ve öteki şeklinde ortaya çıkmaktadır. Toplumsal gruplar en bilinen şekliyle birbirlerinden kültürel açıdan farklılaşmaktadırlar. Bu farklılaşma da kültürel çoğulculuk anlamlandırması şeklinde ortaya çıkmaktadır. Çünkü her kültürel çoğunluğun yaşam biçimi, yaşadığı ortamı anlamlandırma becerisi, gelecekte beklenenleri, mevcut durumu yorumlayış şekli ve ahlak ve değer anlayışı birbirinden farklılık göstermektedir (Gündoğan, 2002, s. 96).

Bir toplum içerisinde insanlar kendi aralarında sürekli bir biçimde iletişim halindedir. Bu iletişim hem sözel hem de fiziksel boyutta gerçekleşmektedir. Toplumun tanımında yer alan “ilişkiler bütünü” kavramı da insanların iletişimine vurgu yapan bir öze sahiptir. Dolayısıyla insanlar kendi aralarında ekonomik, hukuksal, duygusal ve bilgi(sel) bağlamda iletişim içerisine girmektedirler (Özkalp, 2011, ss. 6-7). Bu iletişim kanallarını tıkamak veya tamamen ortadan kaldırmak toplumun özüne zarar verebilecektir.

Sosyal çatışmanın topluluk halinde yaşayan türler için kaçınılmaz bir durum olmasından dolayı, çatışma yönetimi kavramı hayatın değerli bir parçasını oluşturmaktadır. Sosyal çatışmanın saldırganlık boyutuna yükselmesi durumunda ilişkilerin yeniden gözden geçirilerek uyumlaştırma çabası içerisine girilmesi gerekmektedir. Bu çabanın anahtar kavramı olan uzlaşma, uyuşmazlığın çözümlenmesi için kullanılan davranışsal mekanizmalardan birisini oluşturmaktadır (Cooper, Bernstein ve Hemelrijk, 2005, s. 269).

Uzlaşma, karşılıklı etkileşimde birbirlerinin değerlerinden veya inançlarından taviz vermek anlamına sahip değildir. Uzlaşma taraflar arasında “ortak olanı aramak” sürecidir. Taviz kelime anlamı itibarıyla kendinizde olan ve konu ile bağlantısı bulunan bazı değerlerinizden karşı taraf lehine vaz geçmektir. Uzlaşma ise süreçsel bir çaba olarak kendisinde ve karşısındakinde var olan ortak bir değere müşterek amaçlar için ulaşmaya çalışmaktır. Dolayısıyla bazı durumlarda karşılıklı olarak çok sayıda taviz verilmesine rağmen uzlaşma sağlanamayacağı gibi, hiç taviz verilmeden de uzlaşmanın sağlanabileceği durumlar söz konusu olabilmektedir (Erdoğan, 2006, s. 169).

Uzlaşma kelimesinin İngilizce karşılığı olan “reconciliation”ın kelime kökeni Latince’de yer alan ve “bir araya gelme” anlamına gelen “conciliates” kelimesine dayanmaktadır. Uzlaşma en az iki aktör arasında meydana gelen parçalanmış ilişkinin yeniden tesis edilmesi için gerekli olan bir süreçtir. Uzlaşmanın önünde yer alan “toplumsal” vurgusu da bir gruba işaret etmektedir. Dolayısıyla toplumsal uzlaşmanın hedefinde bireyler değil, toplumsal gruplar yer almaktadır (Kumar, 1999, s. 1). Uzlaşma, aynı zamanda, genel olarak gruplar arası çatışmalara sebep olan duygusal bariyerleri ortadan kaldırmak içeriğine de sahiptir (Alzate, Sabucedo ve Durán, 2013, s. 61).

Toplumsal uzlaşma siyasi bir kavramdır. Bu niteliğinden dolayı toplumsal uzlaşmanın varmak istediği hedef toplum içerisinde var olan farklılıkların refah içerisinde yaşayabilmesi için gerekli olan siyasi zeminin hazırlanmasıdır. Toplumsal uzlaşma her bireyin veya toplumun çeşitli unsurlarının tek tip bir biçimde aynı düşünmesi veya hareket etmesi anlamına gelmemekte, aksine farklılıklarını koruyarak nasıl bir arada yaşanabileceğinin araştırılması ve çaba gösterilmesi üzerine şekillenmektedir (Erdoğan, 2006, s. 170).

Toplumsal uzlaşmanın birçok tanımlaması karşıt grupların karşılıklı çatışma sonrası ortamda ihtiyaç duydukları (veya duyulan) iletişim ve karşılıklı hoşgörü kurgusu kapsamında yapılmaktadır (Androff, 2012, s. 78).

Toplum içerisinde farklı düşüncelerin, eğilimlerin ve çıkarların olması toplum olabilmeyi en doğal sonuçlarından. Bununla birlikte, farklılıkları uzlaştırarak çatışma sebebine dönüştürmemek her zaman için kolay bir süreç değildir. Çatışma ise toplumsal farklılıkların beklenen bir sonucudur. Dolayısıyla farklılıkların olduğu bir ortamda uzlaşma ve çatışma ikilisi her zaman için var olmaktadır. Bu noktada yapılması gereken çatışma olasılığını çeşitli araçlar kullanarak uzlaşma eylemine dönüştürmeyi başarabilmektir. Böylece demokratik bir sistem içerisinde çatışma toplumsal bir sorun olmaktan uzaklaşmaktadır (Çukurçayır, 2012, s. 32).

Toplumsal uzlaşmanın en iyi biçimde nasıl sağlanacağı veya başarılabileceği konusu cezalandırıcı adaletten onarıcı adalete ve oradan da siyaset ve sosyal adalete kadar geniş bir çerçevede yer alan çeşitli yaklaşımlar kapsamında değişkenlik göstermektedir (Androff, 2012, s. 79).

Toplumsal uzlaşmanın sağlanabilmesi ve sosyal yaşantının huzur ve refah içerisinde devam ettirilebilmesi için başkalarının yaşantılarına, fikirlerine, düşüncelerine ve değerlerine hoşgörü ile yaklaşmanın temel çıkış noktası olarak belirlenmesi gerekmektedir. Kabul edilmesi gerekir ki hoşgörünün de bir sınırı vardır. Bu sınır başkalarının kişisel alanlarına müdahale edilmesi veya bir tehdit oluşturulması ile çevrelenmiş durumdadır. Dolayısıyla başkalarının bağımsızlık alanlarına müdahale edilmediği sürece hoşgörü en iyi huzur ve uzlaşma aracı olarak varlığını korumaktadır (Yılmaz, 2001, s. 1). Hoşgörü sayesinde farklı kimliklere sahip olan kişiler, gruplar ve topluluklar bir toplum içerisinde huzurlu bir biçimde yaşamaktadırlar. Bir toplum içerisinde farklı yaşam tarzlarının olması bireylerin alternatiflerinin fazlalığını gösteren bir değerdir (Karadağ, 2003, s. 174).

3. Toplumsal Uzlaşmanın Aktörleri: Çoğulculuk, Çokkültürlülük ve Sosyal Diyalog

Toplumsal uzlaşmanın sağlanması adına kültürlerarası sosyal diyalog ve çokkültürlülük siyasi bir önem taşımaktadır. Bu yaklaşımlar melez olarak nitelendirilebilecek siyasi bir tartışma üzerinden de sürdürülebilmektedir. Kimliklerin var olabilmek için vermiş olduğu mücadele karşıtlık kavramı üzerinden kurgulandığı sürece her zaman için bir “öteki” sorunu ortaya çıkacaktır. Öteki olanın, merkezde duranın kenarına itilmesi sorunu bu sistemi ortaya çıkartan düşünce yapısının karşı direnme idealinden kaynaklanmaktadır. Bu noktada yapılması gereken farklı kültürlerin ve diğer farklılıkların yayılması için gerekli olan alanı açarak düşünsel sınırları genişletmek ve farklı olduğu için çatışacağı öngörülen kültürler arasında birbirlerini etkileyebilecek bir etkileşim ortamı veya çekim alanı yaratmaktır (Sayın, 2006, s. 525).

3.1.Çoğulculuk

Kamu yönetimi, bütünsel bir anlamda değerlendirildiği takdirde, toplumun geneline hitap edecek kamusal hizmetleri sunmaktadır. Kamu hizmetlerini üretmek ve sunmak bir süreç olarak kabul edilirse bu süreç içerisinde toplum bir bütün olarak değerlendirilmektedir. Dolayısıyla kamu yönetiminin hedefinde tek tek bireyler değil, bütüncül olarak toplum yer almaktadır. Kamu yönetiminin bu yaklaşımından dolayı alınan kararlar kamu yararının gözetilmesi sonucunda ve bu amaca paralel bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Ancak bu noktadaki eksik taraf toplumun birer parçası olan bireylerin tutum ve beklentilerinin dikkate alınmamasıdır (Güneş, 2013, s. 97).

Çoğulculuk modern toplumların yapısını açıklamak ve toplumsal düzeyde gücün nasıl dağılması gerektiğini belirlemek için kullanılan bir kurguya sahiptir. Çünkü modern bir toplumda her unsur aynı özelliklere sahip değildir. Toplum içerisinde farklılaşan değişik türler, farklı etnik yapılar, birbirleri ile uyuma sorunu yaşayan kültürler, dinler ve demografik değişkenliğe sahip baskı grupları yer almaktadır. Bu çeşitliliğin demokrasinin sağlamış olduğu özgürlük ortamında yaşadığı kabul edilmektedir (Gül, Kiriş, Negiz ve Gökdayı, 2014, s. 98). Ancak çoğulculuk yaklaşımının ortaya çıkartmış olduğu bu sorunlu yapının eleştirilen tarafı toplum içerisinde yer alan yoksul, dezavantajlı ve siyasal destekçisi bulunmayan kişi ve grupların sistem dışında kalmasıdır. Bu kesimler sistem dışına itilerek dışlanırken maddi güce sahip ve siyasal iktidara yakın olan kişi ve gruplar karar alma süreçlerine kolay bir biçimde erişebilmektedirler. Bu durum ise demokrasinin eşitlik ilkesi ile uyumayan sonuçları ortaya çıkartmaktadır (Gül vd., 2014, s. 100).

Çoğulculuk çok boyutlu olmayı ve çok farklı açılardan düşünebilmeyi gerektirmektedir. Farklılıkların yer aldığı ve kabul edildiği her toplumda çoğulculuktan söz edilebilmektedir. Bu bağlamda çoğulculuk, toplumsal ve siyasal hayatın işleyiş sürecinin her basamağında farklı görüşlerin, fikirlerin, eylemlerin, isteklerin ve düşüncelerin varlığını kabul ederek ve hiçbir unsuru dışlamadan her farklılığa eşit düzeyde yaklaşarak birlik olmalarına olanak tanıyan (Dursun, 2012, s. 178) siyasal bir felsefedir (Ergil, 1995, s. 159).

Toplum içerisinde girilen faaliyetlerin değer kazanması ancak belirli bir değer kümesi içerisinde yer alması ile mümkündür. Eğer bir toplum içerisinde farklı değer kümelerine ait bireyler varsa ve faaliyetler tek tip uygulamalardan uzaklaşarak değerlerin özü itibarıyla gerçekleştiriliyor ise o toplum içerisinde bir çoğulcu yapılanmadan söz edilebilmektedir (Gündoğan, 2002, s. 95). Bir toplumun çoğul olması ise birden fazla etnik kökene sahip grubu aynı ekonomik düzen ve merkezi siyasal bir sistem içerisinde kontrol edebilme ihtiyacını gündeme getirmektedir (Momin, 2010, s. 204).

Çoğulculuk ve çoğulcu bir ortam demokrasinin uygulamaya geçirilebilmesi için gerekli olan somut kurguya sahip bir alanın kendisini oluşturmaktadır. Bu açıdan değerlendirilecek olunursa çoğulculuk farklı kimliklerin kendini özgürce ifade edebildiği ve yaşam biçimlerini toplumun geneline yansıtabileceği bir koşulun kavramsal boyutunu ifade etmektedir (Caniklioğlu, 2007, s. 51).

3.2.Çokkültürlülük

Çokkültürlülük siyasi bir öğretisi veya felsefi bir akım değildir. Çokkültürlülük “farklılıklar zemininde birlik” anlayışını kurgulayan anlamsal bir çoğulculuğa işaret etmektedir. Çokkültürlülük üç temel ilke üzerinde şekillenmektedir. Birincisi, bireylerin kendilerine özgü bir kültür içerisinde doğdukları gerçeğidir. İkincisi, farklı kültürleri, değerleri ve inanışları temsil eden bir sistemin varlığıdır. Üçüncüsü ise her kültürün kendi içerisinde farklılıklara işaret eden çoğulcu bir anlayışa sahip olduğu ve farklı gelenekleri bir arada yaşattığı bir diyalog ortamıdır (Türköne, 2013, ss. 238-239).

Çokkültürlülük çeşitli yapılara sahip olmasına rağmen, genel itibarıyla geçmişte sıklıkla rastlanan “asimilasyon” girişimlerine bir seçenek olarak sunulmuştur. Çokkültürlülük sosyal bir felsefe ve siyasi bir kavram olarak birbirine bağlı toplumlara çeşitli kültürel ve etnik gruplardan şekillendirmek veya yeniden türetmek girişimi şeklinde tanımlanabilmektedir (Reitz, 2009, s. 1).

Çokkültürlü bir toplum demokrasi, laiklik ve çoğulculuk unsurları üzerinde yükselmektedir (Ergil, 1995: 159). Çokkültürlülük içerdiği anlam itibarıyla toplumun tek tipleşmesine meydan okuyarak çeşitliliğe vurgu yapan ve toplumun farklılıklarına olumlu bir biçimde yaklaşan düşünsel bir yapıya sahiptir (Canatan, 2009, s. 80). Dolayısıyla çokkültürlülük farklılıkların kabul edildiği ve toplumsal yapılanmanın bu farklılıklar üzerinde yükselmesinin önünün açıldığı bir kurguya sahiptir (Vatandaş, 2001, s. 102).

Çokkültürlülük toplum içerisinde farklı grupların tanınarak saygı gösterilmesini, kendi öz kimliklerine, adetlerine ve değerlerine önem verilmesini zorunlu kılan inanç ve davranış sistemi olarak farklılıkların yönetimde söz sahibi olmasını ve kültürel zenginliğin öncelikli bir biçimde güçlü kalmasını sağlayan bir niteliğe sahiptir (Rosado, 1997, s. 2). Bu nitelik temel olarak dört çift kavram ve bir tekil unsur üzerinden hareketle çokkültürlülüğün tanımsal içeriğini oluşturmaktadır. Bu kavram çiftlerini şu şekilde sıralamak mümkündür: “inançlar ve davranışlar”, “farklılığı tanımak ve saygı göstermek”, “kabul etmek ve değer vermek”, “cesaretlendirmek ve imkân tanımak” ve tekil unsur olarak ise “yetki vermek”tir (Rosado, 1997, ss. 2-3).

Çokkültürlü bir toplum yapısı ve çokkültürlü olabilme durumu siyaset alanında yeniden yapılanmanın, farklı seçenekler üretmenin ve kurumsal iyileşmenin değişik yollarını ortaya çıkartmak için iyi bir yöntem olmakla birlikte, yönetim sistemine hareket kabiliyeti kazandıran bir değer olarak da varlığını korumaktadır (Türköne, 2013, s. 240).

3.3.Sosyal Diyalog

Diyalog kavramı düşündüklerimizi başka insanlara kabul ettirmek anlamına gelmemektedir. Aksine diyalog, fikirlerimizi başka insanlarla paylaşmak, farklı fikirlerden faydalanarak düşünsel ve yaşamsal dünyamızı zenginleştirmek ve yeni fikirlerin oluşumuna katkı yapmak anlamını içeren (Kayhan, 2007, s. 61) uzlaşmacı bir niteliğe sahiptir.

Sosyal diyalog sorunların birlikte tartışılmasını ve ortak çözümlerin üretilmesini hedefleyen bir kavramdır. Sosyal diyalog toplumun devlet yönetimine katılmasını sağlayan 21. yüzyılın ürünüdür. Ancak hemen belirtmek gerekir ki sosyal diyalog 21. yüzyılda ortaya çıkmış bir kavram olmamakla birlikte, devlet karışığında yeni bir biçim (form) olarak ortaya çıkmış olma özelliği ile kendisini güncellemiş bir kavramdır. Bu güncellemenin yolunda ise yönetim ilkesinin izlerine rastlamak mümkündür. Sosyal diyalog bireylerin, kurumların, kamunun ve özel sektörün ortak bir noktada buluşabileceği bir alan ve süreç haline gelmiştir. Toplumda ortak işlerin birlikte yürütülmesi, çatışan veya birbirlerinden farklılaşan çıkarların belirli bir düzen ve uyum içerisinde hareket etmesi sosyal diyalogun temel hedefleri arasındadır. Bu açıklamalardan sonra sosyal diyalog şu şekilde tanımlanabilmektedir: Sosyal diyalog toplumun birbirinden farklılık gösteren kesimlerini temsil eden unsurların arasında oluşabilecek her türlü görüşme, iletişim, danışma, bilgi paylaşımı ve tartışmadır (Ersöz, 2008, s. 14).

Sosyal diyalog ortamında toplumsal sorunları tartışmak ve çözüm önerileri üretmek amacıyla toplumun farklı kesimleri bir araya gelerek işbirliği içerisine girebilmektedirler. Daha açık bir ifadeyle, toplumu doğrudan ilgilendiren sosyal, ekonomik ve siyasal sorunlara karşı üretilen politikaların yapım sürecine toplumun farklı kesimlerinden temsilcilerin katılması, fikir beyan etmesi ve bu kapsamda aktif bir özne olmaları sosyal diyalog ortamının varlığına bağlıdır (Ateş, 2005, s. 46). Sosyal diyalog toplumun önemli bir bölümünün kendisi adına alınan kararlara müdahil olmasına ve böylece katılımcı demokrasinin uygulamaya geçirilmesine katkı sağlamaktadır. Kısacası, sosyal diyalog ortamı bir kez yaratıldığı ve eylemli bir biçimde işletilebildiği zaman katılımcı demokrasi de kendisine hareket alanı kazanmış olacaktır (Dereli, 1997, s. 116).

Toplumsal uzlaşmanın sağlanması aşamasında karşıt fikirlerin birbirleri ile çatışması yerine uyum içerisinde demokratik bir ortamda görüşülmesi sosyal diyalog kültürünün bir parçasıdır. Bireyi toplumun merkezine koyarak gruplaşma ve nihayetinde bir toplum haline gelme aşamasını bir süreç halinde değerlendirmek gerekirse uzlaşma ve iletişim başarısının sosyal diyalog ile sağlanabileceği çıkarımına ulaşılabilmektedir. Çünkü sosyal diyalogun eksik kaldığı bir toplumda uzlaşının sağlanması, bireylerin ve grupların birbirleri ile sağlıklı bir biçimde iletişim kurması ve karşılıklı güvenin tesis edilmesi oldukça zordur. Birbirini anlamayan, karşılıklı güven eksikliği içerisinde olan ve uzlaşma kültüründen yoksun bulunan bir toplumda ise çatışmaların yaşanması kaçınılmaz görülmektedir (Kayhan, 2007, s. 61).

4.Farklı Kimliklerin Bir Arada Yaşama Mücadelesi

Türk Dil Kurumu'nun Büyük Türkçe Sözlüğü'nde kimlik, "Toplumsal bir varlık olarak insana özgü olan belirti, nitelik ve özelliklerle, birinin belirli bir kimse olmasını sağlayan şartların bütünü:..." anlamlandırması ile tanımlanmıştır (Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, Kimlik, Erişim Tarihi: 01.11.2017). Kimlik toplumsal yaşam içerisinde öne çıkan önemli bir kavramdır. Kimlik farklılığı etnik köken, ten rengi, dini inanış, sınıf ve kültür gibi değişkenler bağlamında ortaya çıkmakta ve farklı olan "öteki"leştirme veya başkalaştırma yaptırımı ile teorik olarak toplumsal bütünlükten uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu yaptırımcı zihniyet bir arada yaşama zorunluluğu içerisinde olan insanlar arasında meydana gelen toplumsal gerilimlerin de kaynağını oluşturmaktadır (Özdemir, 2013, s. 74).

Kimlik, bireyin toplum içerisinde kendi öz varlığını ve kültürünü var edebilmesini ve yaşayabilmesini ifade eden bir kavram olmasından dolayı, sosyal sistem içerisinde en temel toplumsal değer nitelmesi ile varlık kazanmaktadır. Kimlik bireyin kalabalık bir toplum içerisinde kendi yaşam biçimini ve sosyal konumunu simgeleyebildiği bir anlatıma sahiptir (Yıldız, 2007, s. 9). Bu anlatımdan dolayı toplum içerisinde farklı fikirlerin yankılanması meşru görülmekte ve topluma yeni bir bakış açısı kazandırmaktadır. Farklılık kavramı her şeyden önce kültürel bir sorun ve üzerinde çalışılması gereken bir konudur. Bu sebepten dolayı farklılık konusu kuralların, değerlerin, inançların ve beklentilerin de çözümlenmesi gereken problemi olarak algılanmaktadır (Pless ve Maak, 2004, s. 130).

Kimlik toplum içerisinde tanınmak, takdir görmek ve 'ben' ve 'diğerleri' ayrımının yapılmasını istemek üzerine kurgulanmış duygusal bir bileşeni ortaya çıkartmaktadır. Kimlik olgusunu toplumdan soyutlamanın imkânı ve gereği yoktur. Kimlik kültürel bir bütünlüğün küçük bir parçası olarak bireyin dünyayı algılama biçimini doğrudan etkilemektedir (Avcıoğlu, 2011, s. 361). Bu etkilenmeden dolayı tek tipleşmiş yapılanmaların ve öğretilerin farklılıkları dışlaması ve toplumu bütünsel olarak

değerlendirmesi üzerine çoğulcu anlayışı uygulamaya geçirmeye çalışan yeni bir modellemenin varlığı zorunlu bir hale gelmiştir. Bu modellemede farklılıkları dışlayan ve yalnızca bütünselliğe vurgu yapan düşünceler kadar bütünlüğü yok sayarak yalnızca farklılıkları gündeme taşıyan ayrıştırmacı bir düşünceden kaynaklanan öğreti de konu edilen soruna çözüm sunamayacaktır (Günay, 2010, s. 142). Kimliğin etrafında dolaşan ve onu sarmalayan farklılıklardan oluşmuş ve diğer insanlarla iletişimin sonucunda uzun yıllar süresince şekillenmiş devingen bir kavram olan kültürün, farklı bir açıdan değerlendirilmesi gerekirse, biçimlendirici bir niteliğe sahip olduğu ifade edilebilmektedir (Karaduman, 2010, s. 2886).

Toplu halde yaşamak ile toplumsal yaşam birbirlerinden farklıdır. İnsanlar çoğalmak, güvenliklerini sağlamak, beslenmek, barınmak, hayatta kalabilmek ve ihtiyaç duyduğu tüm gereksinimlerini tedarik edebilmek için toplu halde yaşamak zorundadırlar. Toplumsal yaşam ise kanun, kural ve ahlak ilkelerini benimseyerek bunlara uygun olacak biçimde bir yaşam sürdürmek iradesini gösterebilmektir. İnsan doğası gereği başkaları ile birlikte yaşamaya mecburiyet hissederken, bir diğer doğal içgüdüğü de özgür kalmayı istemektedir. Bu ikilem arasında kalan insan toplu halde yaşamak ile toplumsal yaşama uyum sağlamak arasında bir denge kurmak zorundadır (Düzgün, 2015, ss. 583-584). Bu dengenin merkezinde ise insanın toplumsallaşma özelliğine sahip bir canlı olduğu gerçeği yer almaktadır (Yanık, 2013, s. 229). Bireyin bir toplum içerisinde doğması, tarihin farklı zaman dilimleri arasında farklı kalıplara girmesi veya değer yargılarına sahip olması bireyi soyut kimliğine sahip hiç var olmayan bir dünya içerisinde yaşamaktan alıkoymaktadır. Bu bağlamda değerlendirildiği takdirde birey mutlak bir biçimde toplumsal bir kimliğe sahip olmakta (Yanık, 2013, s. 226) veya olmak zorunda kalmaktadır.

Toplum içerisinde “biz” ve “ötekiler” şeklinde bir sınıflandırma çabası gözlemlenebilmektedir. “Biz” nitelemesiyle tanımlanmaya çalışılan sosyal alan genel olarak olumlu anlamlara sahip olurken, “öteki” şeklindeki bir nitelemenin sahibi ise “olumsuz” bir anlamlandırmaya maruz kalmaktadır. Gerçekte farklı kimlikler de bu karşıtlıktan meydana gelmektedir. Bu konuda yapılması gereken en rasyonel eylem ise farklı kimliklerin çatışma içerisine girmeden bir arada yaşayabilmeleri için gerekli olan toplumsal zemini ve ortamı yaratmaktır (Ergil, 1998, s. 8). Bunu sağlamak için de “biz” ve “öteki” arasındaki ayrımı ortadan kaldırmak ve öteki nitelemesiyle tasvir edilenlerin “kim” ve “ne” olduğu hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Aslında bu sorgulama gereklilikten daha çok bir zorunluluktur. Bu farklılaşmanın temelinde siyasi ideolojiler yerine kültürel değerlerin olduğunu anlamak iyi bir başlangıç olacaktır (Ergil, 1998, s. 9).

Farklı kimlikler, tanınma siyaseti ile etnik köken, dil, din, cinsiyet ve ten rengi farkı gözetilmeksizin siyasal açıdan kabul edilmeyi beklemektedirler. Farklı kimlik ile

tanınma ve toplum içerisinde kabul görme beklentisi modern insanın değer algılarında görülen değişim ile doğru orantılı bir biçimde yeniden şekillenmektedir (Erincik, 2011, ss. 221-222). Bu şekillenmeden önce bir kimliğin farklılık kazanmasında toplumsal baskı ve egemen kurumlar etkili olmaktadır. Bu bir içselleştirme meselesidir ve bir kimliğin farklılık kazanabilmesi için toplumsal olarak anlamlandırılması ve bu anlamlandırma etrafında birleşmesi gerekmektedir (Aka, 2012, s. 3).

Toplumsal huzurun ve huzurun sağlanmasında farklı olanın değerlendirilerek dışlanmaması önem taşımaktadır. Farklılıkların kazançlı bir çeşitlilik ve toplumsal bir değer olarak benimsenerek bir araya gelme sebebi şeklinde değerlendirilmesi huzurlu bir toplumun temel koşulları arasında yer almaktadır (Karaca, 2012, s. 227).

Kimlik bir toplum içerisinde farklı yaşam biçimlerinin yer aldığını gösteren somut bir gerçekliktir. Bu gerçeklik içerisinde yaşarken toplumun tamamının benzer nitelik taşımaması beklemek gerçeklikten uzaklaşılması anlamına gelmektedir. Toplum içerisinde yer alan farklı görüşler, dini inançlar, gelenek ve görenekler, yaşam tarzları ve yaşanan olaylara karşı farklı bakış açıları bir arada yaşamayı zorlaştırmaktadır. Kimlik kavramının ortaya çıkarttığı bu üstü kapalı sorunların temel kaynağı farklılığı bir karşıtlık olarak algılama alışkanlığıdır (Yıldız, 2007, s. 10). Bu alışkanlıktan vaz geçilebildiği durumda var olan sorunlar kendiliğinden ortadan kalkabilecektir. En azından sorunların hayal edildiği gibi yok olması için var olan sorunlara bu gibi çözümsel bir hak tanınması gerekmektedir.

Çoğulcu ve liberal bir sistemde toplumun tamamının tek bir ideal için kurgulanmasının, yönlendirilmesinin ve ilgili amaç için zorlanmasının temel hedef olarak benimsenmesi kabul gören bir yaklaşım değildir. Çünkü bireyin düşüncelerini, hayata bakış açısını, eylemlerini ve ideallerini kontrol altında tutmaya çalışmak ve bu amaç için politikalar üretmek özgürlükçü ve çoğulcu bir toplum anlayışı ile örtüşmemektedir (Doğan, 2002, s. 223).

Bireyler bilinçlenme suretiyle dış dünyanın veya çevrelerinde yaşanan olayların farkına varmaktadırlar. Bireyin toplum içerisindeki konumu ve kendisini tanımlaması başkaları ile olan ilişkileri kapsamında şekillenmektedir. Bu sebepten ötürü bireyin kimlik duygusu ve kimliksel gelişimi de ancak çoğulcu bir yapı içerisinde şekillenebilmektedir. Çünkü kimlik kavramı özünde çoğulcülüğü barındırmaktadır. Kimlik bir diğer kimlik ile var olmakta ve daha kısa bir ifadeyle başkalarının olmadığı bir ortamda kimlik kavramının önemi ve varlığı sorgulanmaya açılmaktadır. Farklılığın ve çeşitliliğin olmadığı bir yerde birlikten, bir olmaktan ve bütünleşmekten söz etmek olanaksızdır (Tatar, 2012, ss. 92-93).

William Eugene Conolly'nin (1995, s. 93) şu sözü konuyu özetler bir niteliğe sahiptir: "..., "kimlik var olmak için farklılığa ihtiyaç duyar ve kendi kesinliğini güven altına almak için farklılığı ötekiliğe dönüştürür"..." (Aktaran; Tatar, 2012, s. 93). Ancak bu ifadeden farklılıkların bir tehdit olarak algılanması yüzünden, dışlanması gerekliliği anlamının çıkarılmaması gerekmektedir (Tatar, 2012, s. 93).

5.Vatandaşa Hareket Kabiliyeti Kazandıran Devlet Dışı Unsur: Sivil Toplum

Türk siyasi geleneğinde her şeyin devlet tarafından yapılacağı veya yapılması gerektiği yönünde farklı bir inanışın var olduğu ifade edilebilmektedir. Bu inanış çerçevesinde devlet çok boyutlu bir düşünce ile tekellilik görevini üstlenmekte ve toplumsal hareketliliğin yaşanabileceği alanları daraltmaktadır (Çaha, 2005, s. 9).

Çağdaş liberal teorisyenler sivil toplumu devlet ile birey arasında konumlanan kamusal alan olarak tanımlamaktadırlar. Devlet baskıcı veya hükmedici kimlik ile ilişkilendirilirken, sivil toplum özgürlüğün alanı olarak tasvir edilmektedir. Bu sebepten dolayı sivil toplum demokrasiyi desteklemekte ve gelişme gösterebilmesi için teşvik etmektedir (Uhlın, 2006, s. 25). Dolayısıyla sivil toplumun kendisine hareket alanı açması ve bir varlık kazanması için devletten belirli sınırlar dâhilinde ayrışması gerekmektedir. Yalnızca böyle bir ayrışmanın sağlanması sivil toplumun varlık kazanması için yeterli olmamaktadır. Gerekliliği olan diğer unsurlar ise sivil bir kimliğin oluşması ve sivil inisiyatifin hareket kabiliyeti kazanmasıdır. Bunun için de toplumcu ve bütüncü düşünce yapısından bireysel karakteri öne çıkaran bir bilincin topluma ve devlete hâkim olması gerekmektedir. Sivil toplumun varmak isteği hedefin yolu bu noktalardan geçmektedir (Çaha, 2012, s. 11).

Devleti refah bir devlet konumuna getirebilecek yöntem farklı unsurları birleştirerek yeni bir model kurgusu yaratmaktır. Ulus devletin millileştirme alışkanlığının tekellilik yaklaşımı yerine adem-i merkezileştirme ve yaygın özerklik uygulamalarından oluşan bir bütünlüğün devlet yönetimine hakim kılınması gerekmektedir. Kamu hizmetlerini kullanıcılarına daha kolay ve hızlı bir biçimde ulaşabilir bir hale getirmek için yönetimin yerele doğru geçiş yapmasını sağlayarak yerel halkın yönetimde söz sahibi olmasını (Rosanvallon, 2004, s. 226) sağlamak devlet dışı unsurların hareket alanını genişletecektir.

Kamu hizmetlerinin devlet dışı unsurlara devredilmesi sayesinde yerel aktörlerin "kendine yeterlilik" yetenekleri gelişme gösterebilecektir. Böyle bir girişimin devlet müdahalesinin gerekliliğini ve önemini ortadan kaldırmaması için toplulukların kendilerine yardım çabaları sonucunda oluşturulan küçük ölçekli dış unsurların çoğaltılmasının yollarının bulunması uğraşı özendirilmelidir (Rosanvallon, 2004, ss. 226-230). Bu aşamada sivil toplum devreye girmekte ve devleti sistemden

dışlamadan, ancak devletin faaliyetlerini denge ve denetleme işlevi ile yönlendirmeye çalışan etkili bir araç olarak ortaya çıkmaktadır.

Sivil toplum bireycilikten uzaklaşarak çoğulcu bir yapının benimsenmesini kabul etmektedir. İyi toplum nitelemesinin özünde çoğulcu bir anlayış yer almaktadır. Toplum içerisinde kendi eylemsel yeteneğini kazanmış sosyal birlikteliklerin değişik biçimlerinin ortak bir biçimde hareket etmesinin önünde, devletin tekelci zihniyetle çevresini kontrol etme eğilimi haricinde, hiçbir engel bulunmamaktadır. Devletin kontrolcülük hayalinin sivil toplumun sosyal ve toplumsal bütünleşmeyi sağlayabilmesi için engellenmesi önem taşımaktadır (Barry, 2005, s. 57). Bu noktada da sivil toplum ideali hem toplum hem de devlet açısından bir denge ve denetleme aracı olarak var olmaktadır. Çünkü sivil toplum, yukarıda söz edildiği gibi, devletin her şeyi kontrol etme arzusunu frenleyen bir işleve sahiptir. Bu amaç doğrultusunda devletin içinde çeşitli hukuksal yollar ve kurumlar olmasına rağmen, hiç birinin sivil toplumun ruhunu taşımasından dolayı, sivil toplumun yerine getirebileceği gibi bir fonksiyonu bulunmamaktadır. Bu sebepten dolayı bu çalışmada sivil toplum bir denge, denetleme ve frenleme unsuru olarak kabul edilmektedir.

Sivil toplum, toplumu belirli sosyal tabakalara bölerek bütünlük içinde farklılık yaratmaya çalışan bir yapılanmadır. Bu yapılanmayı farklılıklardan meydana gelmiş bir toplum olarak da nitelemek mümkündür (Doğan, 2002, s. 230). Belki de bu sebepten dolayı özgür ve sivil düşüncenin ham maddesi sivil toplum idealinde gizlidir.

Sivil toplum kamusal alana karşı özeli ve aynı olana karşı farklılığı vurgulayan bir değere sahiptir. Bunu toplumsal yararı sağlamak için yapmaktadır. Farklılık taleplerini devlet merkezinden indirip kamusal alana taşıma içgüdüsünün temelinde devletin “toplumu yönetebilirliği” işlevinin azalması yer almaktadır. Farklılıkların tanınması için mücadele veren ve kimlik siyaseti üzerinden toplumsal grupların değişkenliğini yansıtan bir toplum oluşturma ideali mevcut siyasal kuramın temel sorgusu haline gelmektedir (Keyman, 2005, s. 101).

6.Devlet ile Sivil Toplum Bir Karşıtlık Mı, Birliktelik Mi?

Devlet soyut bir düşünceden sıyrılarak kendisine kutsallık aşılınmış, tanrısal bir güç ile yoğunlaşmış mutlak bir kuvveti ve kudreti tanımlamaktadır. Türk geleneğinde devlet aşkın bir yapılanma içerisinde kurgulanmış ve kutsal bir olgu haline dönüştürülmüştür. Bu bağlamda devlet kamu kurumları ve personeli ile vatandaşına hizmet etmek yükümlülüğü içerisinde olan bir yapılanma değil, vatandaşına tepeden bakan, kendisine itaat ettiren, bireyler üzerinde tasarruf hakkını normal sınırlar dışına taşıyan ve aşkın bir yapılanma içerisinde olan buyurgan bir otorite şeklinde algılanmaktadır. Dolayısıyla devlete bu kadar fazla kutsallık aşıl原因 bir toplum

içerisinde sivil toplumun izlerine rastlamak kolay bir uğraş değildir (Çaha, 2012, ss. 9-10).

Devlet ile sivil toplumun arasındaki karşıtlık veya beraberlik ilişkisini konu edebilmek için ilk önce bu ayrımın ne anlama geldiğinin açıklanması gerekmektedir. Sivil toplum kendisine hareket alanı bulabildiği sürece tabandan başlayarak yukarı doğru genişleme eğilimi içerisindedir. Bu açıdan değerlendirildiği takdirde sivil toplum durağan bir konumla sahip değildir. Sivil toplum eylemsel bir güç ile donatılmış aktif bir bütünlüktür. Sivil toplum iç donanımından hasar almış ve bir karışıklık içerisine giren devletin pasif konumundan faydalanarak kendisini büyütme eğilimine ve gücüne sahiptir (Keane, 2004, ss. 9-13).

Sivil toplumun tamamen devletten ayrılarak bağımsız bir konuma gelmesi düşüncesi modern dönemin eski “liberal” aşaması için geçerli olmasına rağmen, mevcut durumda devlet ile sivil toplumun eskiyen sınırları yok olmuştur (Keane, 2004, s. 14).

Sivil toplum ile devlet arasındaki tezatlığı veya karşıtlığı yok saymak konunun gerçekliğini yansıtmayacak bir tartışmayı başlatabilecek niteliktedir. Her şeyden önce kabul edilmesi gerekir ki sivil toplum ile devlet birbirine karşıt iki uçta yer almaktadır. Ancak bu karşıtlığı da düşmanlık olarak algılamak veya algılatmaya çalışmak ayrı bir hatanın zeminini hazırlayacaktır. Sivil toplumun gelişmesi yalnızca devletin hareket alanını daraltmaktadır (Türküne, 2005, s. 93). Bununla birlikte sivil toplumu devletten mutlak bir biçimde ayırmak kolay bir uğraş değildir. Çünkü sivil toplum devlet ile süreklilik taşıyan bir ilişki halindedir. Ancak bu ilişkinin niteliği devleti ele geçirmek veya devlet hiyerarşisinde kendisine bir yer edinmek amaçlarını taşımamaktadır. Sivil toplum ile devlet kurumlarının hedefleri, kullandıkları araçlar ve sınırları birbirinden farklılık taşımaktadır. Sivil toplumun yeri birey ile devlet arasında bir yerdedir. Siyasal toplum ise sivil toplum ile devlet arasında yer almaktadır. Bu noktada sivil toplumun her iki konulamada da bir köprü vazifesi gördüğü ifade edilebilmektedir (Doğan, 2002, s. 249).

Çoğulcu demokrasilerde sivil toplumun devleti etkilemesinin, devletin koyduğu kurallara karşı çıkmasının ve önerilerde bulunmasının meşruluğunun kaynağı da yine devletin çıkarmış olduğu yasal düzenlemeler ile olmaktadır (Doğan, 2002, s. 249). Çünkü devletin varlığının hissedilmediği bir toplumda devlet ile sivil toplum arasındaki ilişkinin varmak istediği bir hedef bulunmamaktadır. Bir diğer ifadeyle devletin olmadığı veya devlet otoritesinin hissedilemediği bir toplumda yasal düzenlemeler ve yasal kurumlar mevcut olamayacağı için hak kavramı ile nitelenebilecek herhangi bir sonuç ortaya çık(a)mamaktadır. Böyle bir durumda ve ortamda bireysel ve toplumsal hakların herhangi bir anlam ifade etmesi düşünülememektedir. Devleti devre dışı bırakan bir düşünce sisteminin veya

toplumsal bir hareketin kabul görmesini beklemek rasyonel bir eylem değildir. Böyle bir düşünce sisteminin yalnızca çok süslü bir ideal olarak değerlendirilmesinin haricinde herhangi somut bir değeri bulunmamaktadır (Caniklioğlu, 2007, s. 42).

Devlet ile sivil toplumun karşılıklı ilişkisini incelerken devleti mutlak bir biçimde sivil toplumun karşısında konumlandırmak gibi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Konuyu farklı bir bakış açısından değerlendirmek gerekirse devlet kurumu sivil toplumun ve siyasal iktidarın beklentileri, görüşleri ve endişeleri karşısında kendisini yeniden kurgulayacak bir esnekliğe sahiptir (Caniklioğlu, 2007, s. 35). Bu esneklikten kaynaklanan sebeplerden dolayı devleti sivil toplumun karşıtlığı olarak nitelendirmek yerine, ‘sivil toplumun karşıtlığı devlet midir?’ sorusu üzerinden hareketle bir takım cevaplar üretilebilmelidir.

Bu bağlamda sivil toplumun karşıtlığının devlet değil, insanın hayatının ve sahip olduğu maddi eşyalarının muhafazasının sağlanamadığı doğa ortamı olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Bu gerekliliğin temelini Thomas Hobbes’un siyasal toplum öncesinin doğa durumu ve barbarlık ortamı nitelemesinde aramak en gerçekçi yaklaşımı ortaya çıkartmaktadır. Çünkü Hobbes’un sivil toplum kurgusunda yer alan toplum ideali Batı’nın kamusal alan olarak nitelediği alanda kendisine varlık imkânı bulan uygar topluma karşılık gelmektedir (Çaha, 2012, s. 29).

Yeni toplumsal hareketler (eskiden de olduğu gibi) devletin çok fazla güçlü olmasını tercih etmemektedirler. Bununla birlikte, toplumun üyelerinin, bir birliktelik olarak elde edemeyecekleri hedeflere, devletin kurumları ve otoritesi vasıtasıyla ulaşmak istemelerinden dolayı, devletin belirli bir oranda güçlü ve hatta otoriter olması da kabul edilebilir görülmektedir (Uhlen, 2006, s. 26).

8.Sivil Toplumun Gölgesinde Kamusal Uzlaşma

Sivil toplumun devletten ayrıldığı kamusal alan toplumsal uzlaşmanın ve devlet ile sivil toplumun birlikteliğinin mekânsal bütünlüğünü ifade etmektedir (Türküne, 2005, s. 93). Kamusal alan yalnızca farklı kimliklerin bir arada yaşaması için gerekli olan bir ortam değil, aynı zamanda farklılıkların çatışmaya dönüşmeden uyumlaştırılması sürecinin de bir unsudur (Keyman, 2005, s. 110).

Sivil toplumun özünde ve tesis edilmesinde toplumun farklı kimliklere sahip olması aranan temel değerler arasında yer almaktadır. Farklılık sivil toplumun temel nitelik aracı olmasından dolayı bütüncül kimliğe karşılık gelen bir anlayış sivil toplum tarafından reddedilmektedir. Farklı bir kimliğe sahip olmanın demokrasi tarafından kabul edilmesinin demokrasinin temel ilkeleri ile uyum sağlıyor görünümü sergilemesine rağmen, mutlak bir biçimde geçerliliğinin kabul şartını

oluşturmamaktadır. Bu bir bakıma devlet ile sivil toplum arasındaki sınır çizgisini belirleyen bir sorumluluk alanıdır (Sarıbay, 2014, s. 188).

Kamusal alanda aynı nesne farklı kişiler tarafından farklı biçimlerde algılanabilmektedir. Bu algılama değişkenliği bireylerin toplumsal konum farklılığından ve olaylara ve nesnelere farklı açılardan bakmalarından kaynaklanmaktadır. Kamusal alan bir yandan farklı niteliklere sahip olan kişilerin birbirleri ile rekabete ve çekişmeye girmelerine olanak tanırken, diğer yandan kişilerin farklılıklarını birbirlerine gösterme imkânı da yaratmış olmaktadır (Karadağ, 2003, ss. 176-177).

Merkezi yönetimin karar alma sürecinde normal şartlar altında yer almayan, ancak toplum içerisinde uzlaşmacı bir birlikteliğin elde edilebilmesi için dışarıdan destek sağlayan devlet dışı unsurlar birer arabulucu niteliği ile kamusal uzlaşmanın odak noktasında yer alarak önemli görevler üstlenmektedirler. Aynı zamanda kamusal tercihlere kendi isteklerini yansıtamayan azınlık gruplarının hakları katılımcı bir ortamda gündeme getirilerek katılımcı yönetimin oluşmasına katkı sağlanmaktadır. Sonuç itibarıyla devlet dışı unsurlar azınlık gruplarının yönetimde söz sahibi olabilmesi için yapısal görevler üstlenmektedirler (Özker, 2014, ss. 2-3).

Devlet içerisinde bireylere tanınan özgürlükler veya büyük mücadeleler sonucunda elde edilen haklar kamusal uzlaşmanın sağlanabilmesi için yeterli olmamaktadır. Çünkü siyasal özgürlüğü ve siyasal hakları elde etmek “toplumsal insani özgürlük” alanında da ilerleme kaydedildiği anlamına gelmemektedir. Bunun sebebi siyasal özgürlüğün yalnızca biçimsel özgürlüğe atıfta bulunmasıdır. Oysaki toplumsal özgürlük halkın toplumsal ihtiyaçlarına ve emek kavramına vurgu yapmaktadır (Falay, 2014, s. 58).

Kamusal uzlaşmanın uygulama alanı olan kamusal alan siyasi ve toplumsal güçlerin toplum hayatını, bireylerin düşüncelerini, toplumun ortak yargısını ve değerlerini yönlendirdikleri bir meydan değil, toplumun akla dayanan uzlaşmaya ulaşabileceği bir etkileşim alanıdır. Bu etkileşim alanında kamusal uzlaşmanın sağlanması devlet ile sivil toplum arasında gerçekleştirilen kesintisiz iletişime bağlıdır (Kalaycı, 2013, s. 18).

Farklılıkların yaygın olduğu bir toplumda devlet ile toplum arasında engelleyici duvarlar örmek farklılıkları kendi özel alanlarına hapsetmek anlamına gelmektedir. Böyle bir durumda ise kamusal alan dışında bırakılan farklılıklardan kaynaklanan meselelerden ötürü kamusal uzlaşmanın sağlanamaması sorunu ortaya çıkmaktadır. Farklılıkların özgürce yaşanabildiği çokkültürlü bir toplum yapısı aynı zamanda eşitlik ilkesi çerçevesinde değerlendirilebilir ve evrimleştirilebilirse kamusal alanın çoğulculuğu bir anlam ifade etmeye başlayacaktır (Kalaycı, 2013, s. 19).

9.Sonuç

Toplumsal uzlaşma kavramını bir ülkenin sınırları içerisinde yaşayan ve devlet ile resmi kimlik kapsamında bütünleşen, ancak doğuştan sahip olduğu veya sonradan kazandığı farklılıklarından dolayı eylemsel veya fikrîsel ayrılığa düşen bireyleri ve grupları uzlaşmacı bir ortamda ve ortak bir değer üzerinde anlaşmalarını sağlamak kurgusunu üzerinde taşımaktadır. Bu noktada kurumlar üstü kurum olarak da adlandırılan devlet kendi sınırları içerisinde yaşayan farklılıkları ortak bir değer üzerinde buluşturmakta ve farklılıkların özgürce yaşanması için demokratik bir ortamı yaratmakta yetersiz kalabilmektedir. Bu yetersizlik toplumun nabzını doğru ölçememek sorunundan kaynaklanabilmektedir. Dolayısıyla tüm dünyada her devletin her ne kadar iyi niyetli çalışmaları da olsa toplumsal uzlaşmanın ve refahın sağlanmasında devletlere yol gösterecek ve öneriler sunabilecek mekanizmaların varlığı zorunludur. Bununla birlikte, klasik yönetim anlayışının yavaşça yönetim sistemlerinden uzaklaşmaya başladığı bir yüzyılda modern yönetim anlayışı olarak adlandırılabilir çok aktörlü yönetim sistemi veya diğer bir adı ile yönetim yerine yönetişim ilkesi yönetimi tek boyutluluktan çok boyutluluğa taşıyarak toplumsal huzurun ve refahın sağlanmasında önemli görevler üstlenmektedir.

Sivil toplum kuruluşları birliktelikli topluluklar olarak toplumun dilek, şikâyet ve sorunlarını yönetime taşıyan aracı unsurlardır. Sivil toplum kuruluşları devletin gerçekleştirmiş olduğu faaliyetlerin doğrudan içerisinde olmalarından dolayı toplumun zararına olabilecek/olan veya toplumun onaylamadığı eylemleri engelleyebilmektedirler. Bu açıdan değerlendirildiği takdirde sivil toplum kuruluşları devlet ile toplum arasında fren-denge unsuru olarak görev yapmaktadırlar. Diğer bir yaklaşım tarzı ile bu çalışmada sivil toplum kuruluşlarının yerine getirmiş oldukları faaliyetleri ve işlevleri kapsamında sivil uzlaşma veya sivil denetim kuruluşları olarak da adlandırılabilirliğinin vurgusu yapılmaya çalışılmıştır.

Sivil toplum devletin hiyerarşisinde yer almadan devleti belirli bir mesafeden izleyen bir yapılanmaya sahiptir. Sivillik kamusal olandan uzaklaşmak anlamını bütünsel bir boyutta değerlendirerek kamusala yakın, ancak dokunmayan bir yaklaşımı benimsemiştir.

Sivil toplum çift boyutlu bir düzlemde hareket etmektedir. Sivil toplumun birinci boyutu toplumun ana ekseninde, ikinci boyutu ise devletin yarıçapında hareket etmektedir. Bunu şu şekilde açıklamakta fayda vardır. Sivil toplumun devletin yalnızca yarıçapında hareket etmesi devletin toplumsal konulardaki faaliyetleri ile ilişkili olmasından kaynaklanmaktadır. Bir diğer ifadeyle, devletin kendi iç işleyiş düzeninin tamamı sadece toplum ile ilgili değildir. Bu düzen devletin kendi bürokratik yapılanması içerisinde kısır bir döngüye sahiptir. Örneğin, devletin milli

ordusunun iç işleyiş düzeni, kuralları ve yaşam biçimi sivil toplum için bir müdahale alanı değildir. Benzer biçimde diğer bürokratik ve kurumsal yapılanmaların ve devletin yönetim akışını sürdüren farklı oluşumların sivil toplum için işlevsel bir anlamı bulunmamaktadır. Çünkü devlet bir şekilde kendi iç işleyiş düzenini sağlamak zorundadır. Sivil toplumun müdahil olduğu nokta devletin ilgili faaliyetlerinin topluma yansıdığı bir aşamadır. Sivil toplum bu kısır döngü içerisine girmeden devletin toplum ile ilişkilerini konu almakta ve devleti diğer yarıçapta özgür bırakmaktadır. Bu özgürlük, toplumsal konuların değerlendirilmeye başlandığı anda müdahale edilmesi ve gerektiği durumda da sınırlandırılması gereken bir konu haline gelmektedir. Sivil toplumun, toplumun ana ekseninde hareket etmesi ise zaten sivil ruhunun bu eksen üzerinde yaratılmış olduğu gerçeğinden kaynaklanmaktadır. Sivil toplum devletin toplum için öngördüğü eylemlere müdahil olabilmek ve gerektiği durumlarda devleti dengelemek, denetlemek ve frenlemek için çaba sarf etmektedir. Çünkü devlet kurumsal kimliği ve mutlak otoriter gücü ile toplumun üstündedir. Bu üstünlük adaletli olduğu ölçüde kabul edilebilir bir değere sahiptir. Adalet terazisinin yanlış kefe üzerinde yükselmesi durumunda, sivil toplum, devleti ilk önce denetlemekte, sonra dengelemeye çalışmakta ve nihai aşamada ise frenlemek için girişimlerde bulunmaktadır. Sivil toplumun yapmak istediği terazinin kefelelerinin aynı doğrultuda sabitlenmesini sağlamaktadır. Bu noktada önemli olan husus ne devletin mutlak gücünün ne de yetersiz bir sistemin, bir diğer ifadeyle, devletin varlığından veya otoritesinden yoksun bir toplumun terazi üzerinde ağır basmasını engellemektir. Dolayısıyla sivil toplum hem devlet hem de toplum için var olmakta ve iki ayrı kutbu ortak bir noktada birleştirmektedir. Kısa bir örnek ile yeniden açıklamak gerekirse, sivil toplum alternatif akımı sürekli doğrusal akıma dönüştüren bir adaptör görevini yerine getirmektedir. Sivil toplum bilinçli bir hareket eylemidir. Sivil toplum bilmektedir ki her aygıt yalnızca sürekli doğrusal akım ile çalışmamakta ve yukarıda söz edildiği gibi diğer yarıçapta devletin ihtiyaç duyduğu alternatif akıma müdahale etmemektedir. İşte bu sebepten dolayı sivil toplum dengeleyici, denetleyici ve frenleyici bir kimliğe sahiptir. Bu bağlamda değerlendirildiği takdirde sivil toplum devleti sürekli eleştiren, taciz eden veya yıpratıcı bir yapılanma değil, aksine devletin kendi iç işleyişine karışmayan, yalnızca toplumun zarar görebileceği eylemlerine müdahale etmeye çalışan veya toplumun menfaatleri için yapılması yarar sağlayacak faaliyetleri devlete ikna etme yöntemi ile yaptırmaya çalışan bir yapılanmadır.

Sonuç itibarıyla, bu çalışmada, sivil toplumun toplumsal huzurun ve uzlaşının sağlanmasında motor gücü görevini üstlenmiş olduğunun vurgulanmasına ve ilgili görevlerin kurgusal analizinin yapılmasına çalışılmıştır. Sivil topluma atfedilen bir diğer nitelik ise denetleme, dengeleme ve frenleme görevleri üzerine kurgulanmaya çalışılmıştır.

Kaynakça

- Aka, A. (2012). Kimliği farklı boyutlar üzerinden okuma: Çanakkale ili örneği, *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 29 (1), Haziran, 1-24.
- Alzate, M., Sabucedo, J. M. ve Durán, M. (2013). Antecedents of the attitude towards inter-group reconciliation in a setting of armed conflict, *Psicothema*, 25 (1), 61-66.
- Androff, D. K. (2012). Reconciliation in a community-based restorative justice intervention, *The Journal of Sociology & Social Welfare*, December, 39 (4), 73-96.
- Ateş, M. (2005). Avrupa'da sosyal diyalogun kurumsal yapısı: AB ekonomik ve sosyal komitesi, *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 5 (1), Güz, 45-66.
- Avcioğlu, G. Ş. (2011). Yapısal kimlikten seçimlik kimliğe; kimliğin medya aracılığıyla yeniden üretimi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (2), 359-370.
- Barry, N. (2005). "Klasik liberalizm ve sivil toplum", *Sivil Toplum ve Demokrasi*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 55-60.
- Canatan, K. (2009). Avrupa toplumlarında çokkültürcülük: sosyolojik bir yaklaşım, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2 (6), 80-97.
- Caniklioğlu, M. D. (2007). *Sivil Toplum ve Türkiye Demokrasisindeki İzdüşümleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Conolly, W. E. (1995). *Kimlik ve Farklılık, Siyasetin Açmazlarına Dair Demokratik Çözüm Önerileri*, (Çeviren: Ferma Lekesizalın), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Cooper, M., Bernstein, I. S. ve Hemelrijk, C. K. (2005). Reconciliation and relationship quality in assamese macaques (macaca assamensis), *American Journal of Primatology*, 65 (3), March, 269-282.
- Çaha, Ö. (2012). *Aşkın Devletten Sivil Topluma*, 5. Baskı, Orion Yayınevi, Ankara.
- Çaha, Ö. (2005). "Sivil toplum üstüne", *Sivil Toplum ve Demokrasi*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 9-22.

- Çukurçayır, M. A. (2012). *Siyasal Katılma ve Yerel Demokrasi*, 4. Baskı, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Dereli, T. (1997). Sosyal diyalog: ekonomik ve sosyal konsey hakkında, *Ekonomik Yaklaşım Dergisi*, 8 (27), Kış, 113-130.
- Dinç, C. (2011). Avrupa kimliği: çatışan perspektifler, güncel değerlendirmeler ve endişeler, *Akademik Bakış Dergisi*, 5 (9), Kış, 31-58.
- Doğan, İ. (2002). *Özgürlükçü ve Totaliter Düşünce Geleneğinde Sivil Toplum*, 1. Baskı, Alfa/Aktüel Kitabevi, İstanbul.
- Dursun, D. (2012). *Siyaset Bilimi*, Gözden Geçirilmiş 6. Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul.
- Düzgün, Ş. A. (2015). Bir arada yaşamının ahlakî ve felsefi temelleri, *Kelâm Araştırmaları Dergisi*, 13 (2), 583-592.
- Erdoğan, M. (2006). Sivil demokratik ve uzlaşmacı yeni bir anayasa, *Liberal Düşünce Dergisi*, 11 (44), Güz, 167-172.
- Ergil, D. (1998). Toplumsal uzlaşma ve hoşgörü, *ADEOB (Adana Eczacı Odası Bülteni)*, (Eczacı Odası Yayınları), Temmuz, 8-10.
- <<http://e-kutuphane.teb.org.tr/pdf/eczaciodasiyayinlari/adeob-temm98/3.pdf>> (Erişim Tarihi: 30.10.2017).
- Ergil, D. (1995). Çokkültürlülük ve çokdillilik, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 50 (3), 159-165.
- Erincik, S. (2011). Kimlik ve çokkültürcülük sorunu, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 52 (1), 219-24.
- Ersöz, H. Y. (2008). *AB ve Türkiye'de Sosyal Diyalogun Gelişimi*, İstanbul Ticaret Odası Sosyal Yayınları, Yayın No: 2008-40, İstanbul, 2008.
- Falay, N. (2014). Kamusal alanın oluşumu, dönüşümü ve iktisadi boyut, *Journal of Life Economics*, 2, 51-70.
- Gül, H., Kiriş, H. M., Negiz, N. ve Gökdayı, İ. (2014). *Türkiye'de Yerel Yönetimler ve Yerel Siyaset*, Detay Yayıncılık, Ankara.

- Günay, M. (2010). Çokkültürlülük gerçeği ve türkiye, *Kaygı (Uludağ Üniversitesi Felsefe) Dergisi*, 14, 141-151.
- Gündoğan, A. O. (2002). Çoğulculuk ve değer bunalımı, *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8, 95-103.
- Güneş, M. (2013). Kamu hizmetlerinde çoğulculuğun kimlikle inşası, *Akademik İncelemeler Dergisi*, 8 (2), 95-116.
- Kalaycı, N. (2013). Farklılıkların temsili sorunu ve kamusal alan, *Amme İdaresi Dergisi*, 46 (4), Aralık 2013, 1-25.
- Karaca, M. (2012). Farklılaşma, bütünleşme ve birlikte yaşama üzerine, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 226-238.
- Karadağ, A. (2003). Kamusal alan modelleri: çoğulcu perspektiften bir değerlendirme, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 58 (3), 171-195.
- Karaduman, S. (2010). Modernizmden postmodernizme kimliğin yapısal dönüşümü, *Journal of Yasar University*, 17 (5), 2886-2899.
- Kayhan, N. (2007). AB sürecinde türkiye’de sosyal diyalog alanındaki gelişmeler, *TÜHİS İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, 20 (6) ve 21 (1), Mayıs/Ağustos, 61- 79.
- Keane, J. (2004). “Giriş”, *Sivil Toplum ve Devlet Avrupa’da Yeni Yaklaşımlar*, (Derleyen: John Keane), 1. Baskı, Yedi Kıta Yayınları, Ankara, 9-44.
- Keyman, E. F. (2005). “Kamusal alan, sivil toplum ve demokrasi”, *Sivil Toplum ve Demokrasi*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 99-122.
- Kumar, K. (1999). Promoting social reconciliation in postconflict societies - selected lessons from USAID’s experience, USAID Program and Operations Assessment Report No. 24, Publisher (Washington, DC: United States Agency for International Development), <<http://www.oecd.org/derec/unitedstates/35112635.pdf>>, (Erişim Tarihi: 01.12.2017).
- Mazur, B. (2010). Cultural diversity in organisational theory and practice, *Journal of Intercultural Management*, 2 (2), November, 5-15.

- Momin, A. (2010). Çoğulculuk ve çokkültürcülük: islami bir bakış açısı, *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 38, 203-230.
- Özdemir, G. (2013). Farklılıkların kesiştiği coğrafyalar için bir öneri: radikal demokrasi, *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 20 (1), 73-93.
- Özkalp, E. (2011). *Sosyolojiye Giriş*, Gözden Geçirilmiş 19. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa.
- Özker, N. (2014). Kamusal karar alma süreçlerinde sosyal tercih duyarlılığı ve sürece ilişkin yapısal çözümler, *Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 21 (1), 1-18.
- Pless, N. M. ve Maak, T. (2004). Building an inclusive diversity culture: principles, processes and practice, *Journal of Business Ethics*, 54 (2), October, 129-147.
- Reitz, J. G. (2009). Assassing multiculturalism as a behavioural theory, *Multiculturalism and Social Cohesion: Potentials and Challenges of Diversity*, Jeffrey G. Reitz, Raymond Breton, Karen Kisiel Dion, Kenneth L. Dion, Springer, Netherlands, 1-47. (Jeffrey G. Reitz, Raymond Breton, Karen K. Dion, and Kenneth L. Dion, *Multiculturalism and Social Cohesion: Potentials and Challenges of Diversity*, Springer, 2009.)
- Rosado, C. (1997). Toward a definition of multiculturalism, <http://www.rosado.net/pdf/Def_of_Multiculturalism.pdf>, (Erişim Tarihi: 19.11.2017).
- Rosanvallon, P. (2004). “Toplumsal Görünürlüğün Çöküşü”, *Sivil Toplum ve Devlet Avrupa’da Yeni Yaklaşımlar*, (Derleyen: John Keane), 1. Baskı, Yedi Kıta Yayınları, Ankara, 223-245.
- Sarıbay, A. Y. (2014). *Postmodernite Sivil Toplum ve İslam*, Sentez Yayıncılık, Bursa.
- Sayın, Z. B. (2006). “Batı Modernizmi İslâm Fundamentalizmi”, *Medeniyetler Çatışması*, Samuel P. Huntington (ve diğerleri), (Derleyen: Murat Yılmaz), 10. Baskı, Vadi Yayınları, Ankara, 519-525.
- Tatar, H. C. (2012). Batının kimlik inşasında ötekinin yeri, *Karadeniz (Black Sea-Черное Море) Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 91-102.

Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, Kimlik,

<http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts>, (Erişim Tarihi: 01.11.2017).

Türkkahraman, M. (2009). Teorik ve fonksiyonel açıdan toplumsal kurumlar ve kurumlararası ilişkiler, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 25-46.

Türköne, Mümtaz'er (2013). *Siyaset*, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Yeni Baskı, Etkileşim Yayınları, İstanbul.

Türköne, M. (2005). "Devletli Sivil Toplum", *Sivil Toplum ve Demokrasi*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 89-98.

Uhlen, A. (2006). *Post-Soviet Civil Society Democratization in Russia and the Baltic States*, Routledge Taylor & Francis Group, New York.

Vatandaş, C. (2001). Çok kültürlü bir yapıda toplumlar ve ulusal etnik kimlikler (Kanada örneği), *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), Aralık, 101-116.

Yanık, C. (2013). Etnisite, kimlik ve milliyetçilik kavramlarının sosyolojik analizi, *Kaygı (Uludağ Üniversitesi Felsefe) Dergisi*, 20, 225-238.

Yıldız, S. (2007). Kimlik ve ulusal kimlik kavramlarının toplumsal niteliği, *Millî Folklor Dergisi*, Yıl: 19, 74, 9-16.

Yılmaz, H. (2001). Toplumsal barışa katkısı açısından yaygın din eğitimi kurumları, *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 1-26.

Check-Balance Factor Between State and Society in Social Consensus: An Assessment on Civil Society

Extended Abstract

1. Introduction

Society is both a floor and a dome of a state. The state rises above society and it builds walls from society. In the final stage, society continues its existence by roofing itself. It is impossible to find a lean assembly in today's world. Uniformity means more to think that everyone is the product of the same fate, and to imagine that they stand up in the same minds, more than a misjudgment. If people needed to be uniform, elements such as language, religion, skin color, culture, race and other differences did not come to fruition. These differences are not a reason to separate, but an opportunity to unite. While sameness always brings negativity, disability and uniformity to the agenda, the difference itself holds beauty. It is beneficial to look at the nature to notice these beauties. Thousands of different flowers, animals, insects, trees and other elements represent a whole without dispute due to their differences. Could you imagine what kind of world we could live in if there were only daisy flowers in the land? Or could it be as beautiful as a world where only birds are from animals? Each creature has a beauty and a duty to it. This is the same for human geography. Every man has a beauty and a task that he has fulfilled. Each race adds color to the world with its own characteristics. The task of humans is to learn how to manage these differences. For this, civil society has an intermediary role for the brake and balance mechanism.

2. Method

In this study, civil society has been described as a brake balance element, so a method which has been passed from conceptual analysis to fictional integrity has been followed. In this context, an element of civil society has been placed on the main axis of social consensus. In order not to distort the fictional integrity of the work, it has been pursued through the target concepts to be achieved.

3. Results and Discussion

Civil society can be likened to a motor brakes in the automobile if it is to be compared with a mechanical vehicle. The engine brake is a balancing element between the gas, the service brake and the throttle triple. Civil society is a balancing instrument between the absolute power of the state and the inability of the citizens. Civilian collecting will be a blow to the soul of the civil society to retreat to the edge by attributing such a duty. Because civil society is not merely a balancing act between the state and the citizen, it is also a unifying element that tries to bring the differences in the society together in the same climate without causing any problems. Every individual layer in society is accustomed to living in different climates. The task of civil society is to bring these differences together and contribute to social peace. Civil society must be in direct contact with the state and outside the state in order to fulfill this task. Otherwise, it cannot be argued that any element in the hierarchy of the state has the spirit of civility. If assessed in this context, civil society assumes the duty of braking and balance within the borders of the state.

4. Conclusion

Since civil society is a controlling element located outside the state, functional tasks can be undertaken at the stage of seeking rights. The democratic position of a country needs to be measured on the value it gives to civil society. Organizations linked to the hierarchy of the state may have difficulty in evaluating existing problems in an impartial manner. It is useful to explain this situation as follows. No one can take the place of the room and perform the cleaning of the room in an absolute way. Because every dusting place will be absolutely dusty places, and if it changes its place, the places it cleanses will be polluted one by one. However, it is also difficult to see the dust left in hidden places in the room. In order to be able to see the dust collected in the hidden places, it is necessary to have a porthole from the outside of the room. This eye is what exactly civil society is symbolizing itself.